

Erfinrichtingsplan schaapskooi en
informatiecentrum Haaksbergen

Eelerwoude

kleurt het landelijk gebied

Abbeelding 1. Topografische kaart projectgebied en omgeving

Opdrachtgever:

Stichting Schaapskudde Haaksbergen
Per adres: Ramsbeekweg 38
7152 KS Eibergen

Opdrachtnemer:

Eelerwoude
Postbus 53
7470 AB Goor
T 0547-263515
F 0547-263315
e-mail: info@eelerwoude.nl
www.eelerwoude.nl

Projectgegevens:

Projectnummer: 5275
Datum: November 2012
Projectleider: Inge Rensink
Landschapontwerper: Marjolein Prins

Erfinrichtingsplan schaapskooi en informatiecentrum Haaksbergen

Inzet luchtfoto, met linksboven Haaksbergen

Afbeelding 2. Luchtfoto projectlocatie

1

INLEIDING

De Stichting Schaapskudde Haaksbergen wil een permanente schaapskooi met informatiecentrum realiseren in Haaksbergen. Een verkenning van de haalbaarheid, opzet, financiering en mogelijke locaties heeft uiteindelijk geresulteerd in een concreet plan en een geschikte locatie aan de Urkerweg te Haaksbergen (zie afbeelding 1 en 2 voor een weergave van de locatie op topografische kaart en luchtfoto).

Om binnen het perceel de exacte locatie van de schaapskooi met informatiecentrum te bepalen is een omgevingsanalyse uitgevoerd (zie hoofdstuk 2 van het voorliggende rapport) en is een bijeenkomst voor omwonenden gehouden. Uit de analyse zijn ook uitgangspunten voor de daadwerkelijke inrichting van het nieuwe erf naar voren gekomen. Het inrichtingsplan is weergegeven en toegelicht in hoofdstuk 3 van dit rapport en nader uitgewerkt in een beplantingsplan.

Afbeelding 3. Zicht over de Urkerweg met direct rechts de projectlocatie

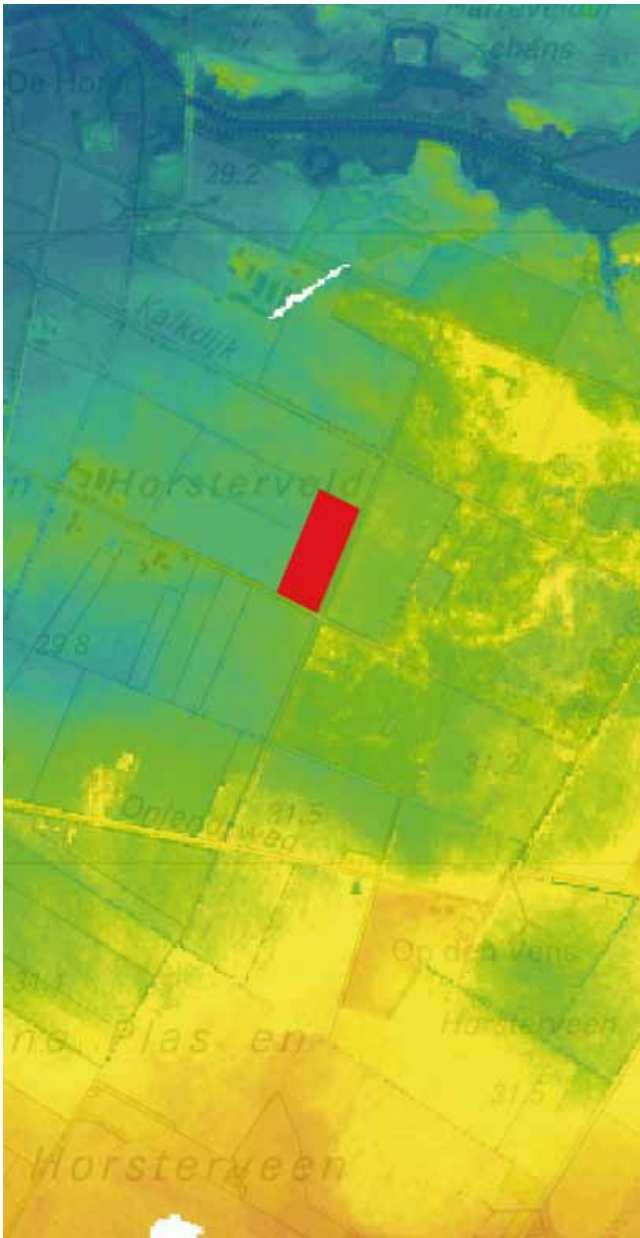
Afbeelding 4. Zandpad Urkerzijweg met links de projectlocatie

Afbeelding 5. Het projectgebied richting het noord

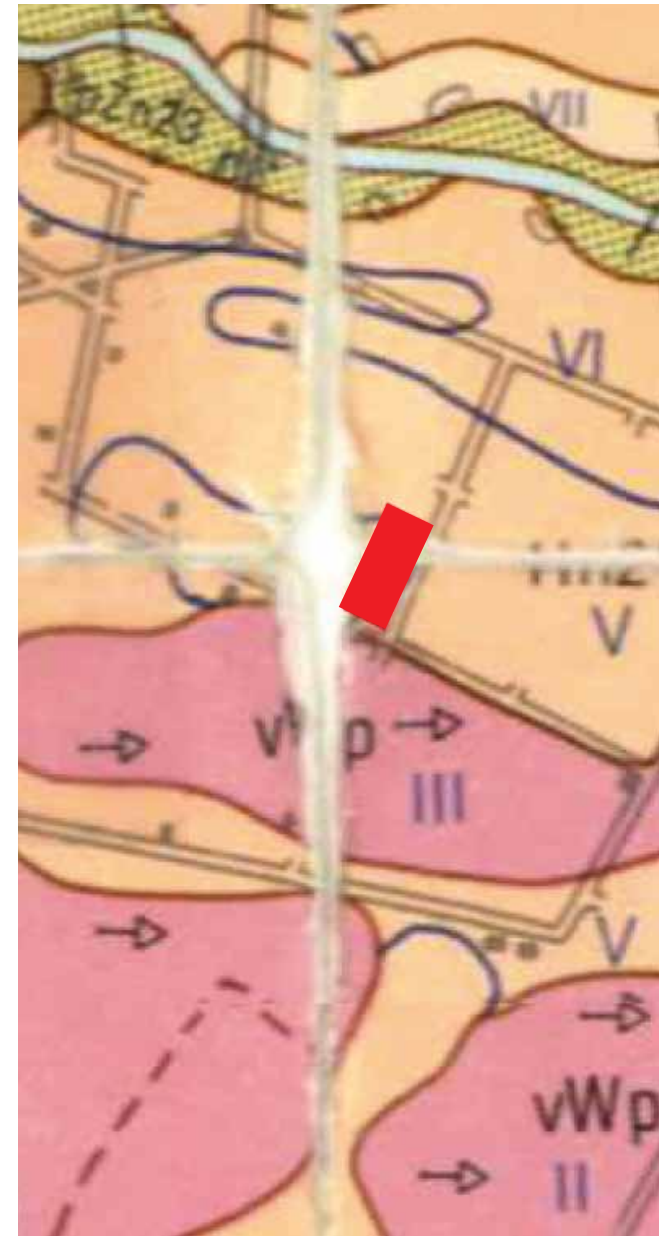
Afbeelding 6. Het projectgebied richting het noord

Afbeelding 7. Hoogtekaart

Afbeelding 8. Geomorfologische kaart

Afbeelding 9. Bodemkaart

Om tot een inrichtingsplan te komen, is een omgevingsanalyse uitgevoerd die in dit hoofdstuk is beschreven. Uit deze analyse volgen uitgangspunten voor de inrichting van het erf.

2.1 Ondergrond

De projectlocatie kent nauwelijks reliëf en ligt op 30,0 m +NAP, zie afbeelding 7. Hierop is ook te zien dat de omgeving flauw afloopt richting het noordwesten richting de Buuserbeek op circa 26 m +NAP. Ten zuidwesten ligt de 'Stuwwal van Enschede' met een hoogte van circa 40 m +NAP. De geomorfologische ondergrond bestaat uit grondmorene welvingen (3L2a), zie afbeelding 8. Deze bodemlaag, ook wel dekzandvlakte genoemd, is gevormd in de ijstijd. De locatie ligt aan de voet van de stuwwal van Haaksbergen. Daar heeft het landijs grint en keileem afgezet. Dit zijn vaak ondoordringbare bodemlagen. Hierdoor kan het huidige grondwater slecht in de bodem infiltreren en kan het gebied plaatselijk zeer nat zijn. Veel gronden zijn daarom gedraineerd. De bodem op deze ondergrond (afbeelding 9) bestaat uit: leemarm en zwak lemig fijnzand (veldpodzolgronden). Het grondwater bevindt zich op 40 cm tot 120 cm beneden maaiveld. Eeuwen lang heeft op de ondergrond in dit gebied een dikke laag veen kunnen ontwikkelen.

Ontginningsgeschiedenis

Veel van de podzolgronden zijn ontgonnen tussen 1850 en 1950. In enkele gebieden vinden we nog de 'oorspronkelijke' heidevelden. De percelen, over het algemeen ontwikkeld in dekzand, worden nu veelal gebruikt als grasland en voor akkerbouw. Door veelal overvloedige bemesting met kunstmest en dierlijke mest zijn de meeste veldpodzolen sterk verrijkt. Kenmerkend voor veel veldpodzolen, is dat ze getuigen van enorme landgebruiksveranderingen in het (recente) verleden. Eerst uitvoerig gebruikt als heideveld. Vervolgens in cultuur gebracht voor de landbouw door cultuurtechnische ingrepen. Tegenwoordig op steeds meer plekken ingrepen om de arme omstandigheden weer terug te krijgen ten behoeve van natuurontwikkeling. (bron: www.bodems.nl). In de jaren '70 van de vorige eeuw is de projectlocatie ontgraven ten behoeve van zandwinning.

Afbeelding 10. Zomereik

Afbeelding 12. Wintereik

Afbeelding 11. Ruwe berk

Afbeelding 13. Beuk

2.2 Potentieel natuurlijke vegetatie

Op basis van de bodem en waterhuishouding is de bosgemeenschap bepaald die hier van nature zou ontstaan. Vanwege de voormalig agrarische functie van de projectlocatie en aangrenzende percelen wordt uitgegaan van een rijke voedingstoestand. De bosgemeenschap voor de projectlocatie is het Droog Berken – Zomereikenbos. Bomen die hier van nature voorkomen zijn: zachte berk, zomer- en wintereik en beuk. Bijbehorende struiklaag bestaat onder andere uit geoorde en grauwe wilg, vuilboom en lijsterbes. Opslag bestaat uit grove den, zwarte els, krent, kamperfoelie en jeneverbes. De afbeeldingen op de volgende pagina's laten enkele kenmerkende soorten van deze bosgemeenschap zien.

Afbeelding 15. Vuilboom

Afbeelding 14. Kamperfoelie

Afbeelding 16. Zwarte appelbes

Afbeelding 17. Historische kaart 1890

Afbeelding 18. Historische kaart 1926

Afbeelding 19. Topografische kaart

2.3 Landschap Omgeving

De projectlocatie bevindt zich in een grootschalig veldontginningslandschap, in de Omgevingsvisie Overijssel ook wel samengevat als jonge heide- en broekontginning. De heidevelden, vennen en stuifzanden zijn rond 1900 op grote schaal ontgonnen en vervolgens agrarisch in gebruik genomen. Het landschap kenmerkt zich veelal door rechte wegen, rechthoekige verkavelingen en houtwallen langs de perceelsgrenzen. De rechte wegen dienden als ontginningsassen van waaruit heide werd omgezet in grasland of naaldbos. De ontginningsboerderijen liggen veelal haaks op de wegen. In de huidige situatie zijn de rechthoekige structuren en enkele grote ontginningserven nog duidelijk herkenbaar. De erven zijn vaak kort aan de rechte wegen gesitueerd. Een enkel erf ligt op enige afstand van de weg. Door de schaalvergroting in de landbouw zijn in de loop der jaren veel percelen vergroot en veel houtwallen op kavelgrenzen verdwenen.

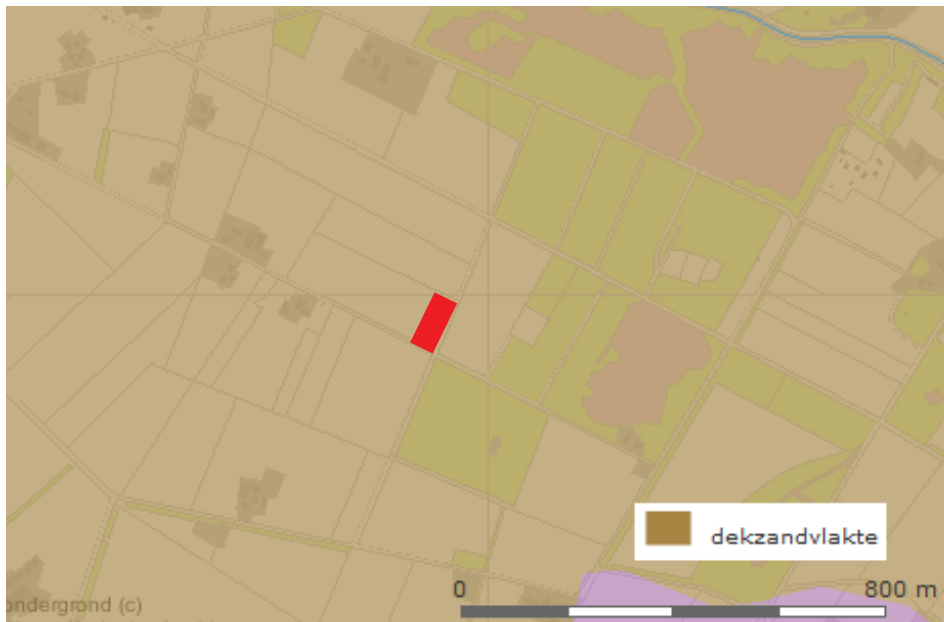
Ten oosten van de projectlocatie ligt het natuurgebied Buurserzand-Haaksbergerveen dat zuidelijk bestaat uit een veenputtencomplex (Haaksbergerveen) en noordelijk bestaat uit een droog heidegebied op voormalig stuifzand (Buurserzand). In het Haaksbergerveen komt herstellend hoogveen voor, met daar tussenin plekken met levend hoogveen en een gebied met 'veenbossen'. In het Buurserzand komen grote groepen en ook wel verspreide jeneverbessen voor. In beide gebieden treft men ook wel natte heiden aan. Het Buurserzand wordt beheerd door Natuurmonumenten, het Haaksbergerveen door Staatsbosbeheer. Enkele in deze natuurgebieden gelegen landbouwgronden zijn nog eigendom van particulieren. (Bron: wikipedia.nl)

Projectlocatie

De projectlocatie is op dit moment in gebruik als een intensief agrarisch perceel. Het perceel grenst aan de oostzijde aan een zandweg. Dit zandpad wordt aan één zijde begrensd door een houtsingel. De zuidelijk gelegen verharde Urkerweg wordt begeleid door een essenrij.

Landschaps- en erfkenmerken

- Structuren zijn rechthoekig;
- Door de schaalvergroting in de landbouw zijn percelen vergroot en veel houtwallen op kavelgrenzen verdwenen;
- Boerderijen liggen met de nokrichting haaks op de weg;
- De erven zijn compact van opzet, rechthoekig en functioneel ingedeeld;
- Erfbeplanting beperkt zich in veel gevallen tot een minimum;
- Een bomenrij(en) of houtsingel zijn de meest voorkomende erfbeplantingselementen.

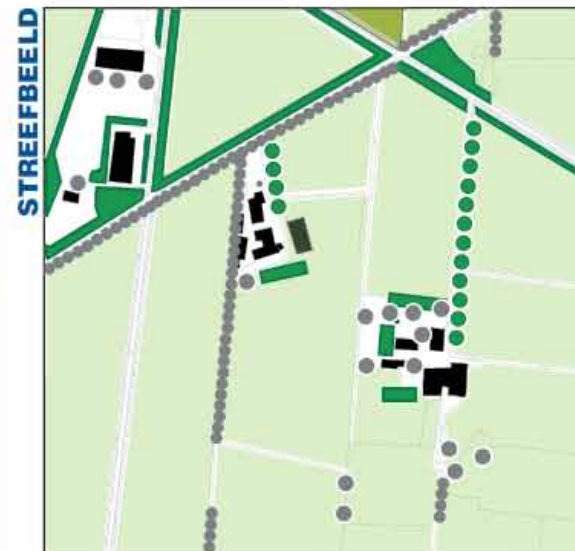
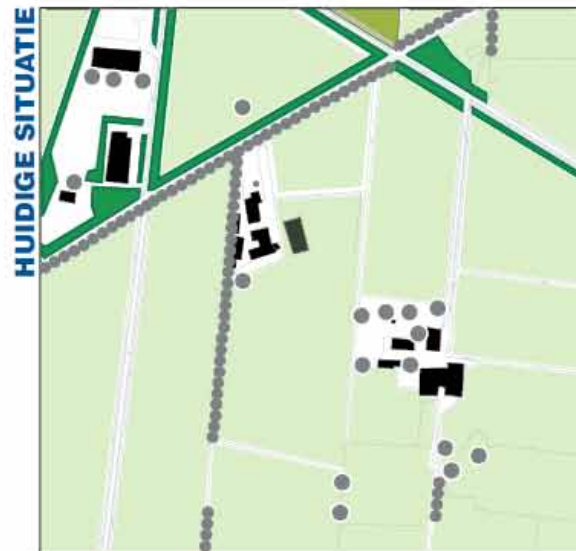
Afbeelding 20. Omgevingsvisie, Natuurlijke laag

Afbeelding 21. Omgevingsvisie, Laag agrarisch cultuurlandschap

**Veldontginningslandschap;
grootschaalig Oost-Nederlands plateau**

- Kavelpatroon:**
blokvormig, rechte wegen
- Ligging tov weg:**
aan weg, soms op afstand
- Maat bouw-kavel:**
klein tot groot
- Positie woonhuis op het erf:**
voor
- Groepering bebouwing op het erf:**
compact
- Indeling: geometrisch / onregelmatig**
geometrisch
- Open / gesloten karakter**
gesloten grootschalig
- Beplantingsvormen**
singel, bosje, laan, tuin
- Sortiment**
berk, den, eik
- Beplanting van het landschap**
bosjes, singels met berk en den

- Landschap:**
Verankering erf met laan
- Erf:**
Begrenzing compact erf

Afbeelding 22. LOP Haaksbergen-Hof van Twente, Erfinrichtingsstreefbeeld

2.4 Omgevingsvisie Overijssel (2009)

Het provinciaal beleid is verwoord in tal van plannen. Het belangrijkste ruimtelijke plan voor dit project betreft de Omgevingsvisie Overijssel 2009. De Omgevingsvisie Overijssel is een integrale visie die het voorheen geldende Streekplan Overijssel 2000+, het Verkeer- en vervoerplan, het Waterhuishoudingsplan en het Milieubeleidsplan samen brengt in één document. Hiermee is de Omgevingsvisie het integrale provinciale beleidsplan voor de fysieke leefomgeving van Overijssel. Het is op 1 juli 2009 vastgesteld door Provinciale Staten en op 1 september 2009 in werking getreden. Leidende thema's zijn duurzaamheid en ruimtelijke kwaliteit.

Om de opgaven, kansen en beleidsambities en ruimtelijke kwaliteitsambities van de provincie waar te maken, bevat de Omgevingsvisie een uitvoeringsmodel. Dit model is gebaseerd op drie niveaus:

1. generieke beleidskeuzes;
2. ontwikkelingsperspectieven;
3. gebiedskenmerken.

Bij de totstandkoming van het inrichtingsplan biedt met name de lagenindeling bij de gebiedskenmerken aanknopingspunten.

I Natuurlijke laag

Algemeen

De natuurlijke laag is ontstaan doordat abiotische en biotische processen inwerken op de ondergrond van bodem en geologie. Van oudsher bestaat er in deze laag een sterke samenhang tussen het natuur- en watersysteem. Vervolgens heeft de natuurlijke laag plek en betekenis gekregen in het menselijke occupatieproces. Lange tijd is de natuurlijke laag sturend geweest voor een groot deel van de ruimtelijke ontwikkelingen. Mensen vestigden zich op de droge plekken, wegen werden aangelegd bij goed doorwaadbare plekken in de rivier. Pas de laatste eeuw is deze koppeling door technische mogelijkheden steeds losser geworden en zijn door menselijke ingrepen de kwaliteiten van de natuurlijke laag aangetast. Het beter afstemmen van de ruimtelijke ontwikkelingen op de natuurlijke laag, kan voorkomen en er voor zorgen dat

natuurlijke kwaliteiten weer medebepalend worden. Een voorbeeld hiervan is het toepassen van beplanting die van nature in het gebied voorkomt.

Projectlocatie

De projectlocatie ligt in de 'Natuurlijke laag' in het dekzandgebied. De Omgevingsvisie spreekt hierbij de ambitie uit om de verschillen in hoog en laag, droog en nat functioneel meer sturend en beleefbaar te maken. Het reliëf dient daarbij ruimtelijk bepalend te zijn. Doorgangen naar andere landschappen dienen te worden geaccentueerd en het zicht er op te worden versterkt. Grote openheid maakt het reliëf beleefbaar.

Hieronder volgen de uitgangspunten vanuit de natuurlijke laag met betrekking tot de inrichting van het plangebied:

- De openheid van het gebied versterken;
- Verschil hoog en laag, droog en nat dient sturend te zijn voor de ontwikkeling en beleefbaarder te worden gemaakt;
- Beplanting dient te bestaan uit soorten die van nature in het gebied voorkomen zoals beschreven in paragraaf 2.2.

II Laag van het agrarische cultuurlandschap

Algemeen

In de laag van het agrarisch cultuurlandschap gaat het er om dat de mens inspeelt op de natuurlijke omstandigheden en die ten nutte maakt. Vanuit de nederzettingen zijn de omliggende gronden ooit ontgonnen, daardoor is er een sterke ruimtelijke en functionele relatie met het omringende landschap ontstaan. Afhankelijk van de stand van de techniek en de beschikbaarheid van meststoffen is door de eeuwen heen een geschakeerd patroon van akkers, weiden, hooiland en bebouwing gegroeid. Dit verschil in tijd geeft mede richting aan de ontwikkeling van deze gebieden. Binnen de regionale landschappen is er vaak op korte afstand sprake van verschillen: de es, de flank en het beekdal.

Projectlocatie

De projectlocatie is in de laag van het agrarisch cultuurlandschap aangeduid als jonge heide- en broekontginningslandschap. De Omgevingsvisie spreekt de ambitie uit de ruimtelijke kwaliteit van deze gebieden een stevige impuls te geven en, wanneer daar aanleiding toe is, een transformatie om de ruimtelijke kwaliteit te versterken. De dragende structuren van het landschap worden gevormd door landschappelijke raamwerken van lanen, bosstroken en waterlopen die de rechtlijnige ontginningsstructuren versterken. Binnen deze raamwerken is ruimte voor ontwikkeling van bestaande erven en als daar aanleiding toe is vestiging van nieuwe erven, mits deze een stevige landschappelijke jas krijgen.

Hieronder volgen de uitgangspunten vanuit de laag van het agrarisch cultuurlandschap voor de jonge heide- en broekontginningen met betrekking tot de inrichting van het plangebied:

- Ruimtelijke kwaliteit een stevige impuls geven;
- De rechtlijnige ontginningsstructuren gevormd door landschappelijk raamwerk van lanen, bosstroken en waterlopen behouden en versterken;
- Ruimte voor ontwikkeling van bestaande en nieuwe erven binnen deze raamwerken mits deze bij dragen aan behoud en versterking van de dragende lineaire structuren van lanen, bosstroken en waterlopen en ontginningslinten en de compacte opzet van het erf.

III Stedelijke laag

Algemeen

Agrarische erven hebben van oudsher een hele sterke binding met het landschap. Vanuit het erf werden de omliggende gronden in cultuur gebracht en vervolgens eeuwenlang bewerkt. Bijzonder is dat elk landschap zijn eigen erftype heeft. De opbouw, erfbouwing, erfbepantingen en relaties met de omliggende gronden zijn specifiek voor het betreffende landschapstype, alsof in het erf de genen van het landschap besloten liggen. Bij nieuwbouw en transformatie van erven in het landelijk gebied ontbreekt vaak de vanzelfsprekende samenhang

tussen erf en landschap. De ambitie is de erven levend te houden, verbonden met het landschap.

Uitgangspunten:

- Bijdragen aan behoud en ontwikkeling van de ruimtelijke kwaliteit;
- Behoud en versterking kenmerkende erfstructuur en volumematen;
- Behouden onderscheid voor en achterkant;
- Behouden robuuste ensemble;
- Koppelen erf aan landschap;
- Toegankelijkheid landschap verbeteren.

Projectlocatie

De projectlocatie heeft op de gebiedskenmerkenkaart de “Stedelijke laag” geen bijzondere eigenschappen. Daarom gelden alleen de hier boven beschreven algemene uitgangspunten.

IV Lust en leisure laag

Het projectgebied ligt niet in de nabijheid van lust en leisure gerelateerde elementen die relevant zijn voor de inrichting van het perceel. Ook deze laag is daarom niet van toepassing.

2.5 Gemeentelijk beleid

In het landschapontwikkelingsplan van de gemeente Haakbergen wordt een verfijning gegeven van de provinciale Omgevingsvisie. Het projectgebied ligt ten oosten van Haakbergen en is aangemerkt als 'veldontginningslandschap'.

Algemeen

Het veldontginningslandschap komt in grote eenheden voor op het plateau en de stuwwal waar voor behoud en versterking van het landschapspatroon wordt gepleit. Dit betekent behoud van de open verkaveling van het uitgestrekte veld met zichtbare ontginningsgrenzen. Ieder ontgonnen veld kent een eigen schaal en patroon van beplanting en bebouwing. In het dekzandlandschap komen kleinere velden voor waar restanten van bos, ven en hei te behouden landschapselementen zijn zoals bij de Benteler Heide en het Markveldensche Veld.

De wegbeplanting beperkt zich tot de ontginningsbasis en -grens of langs een zandpad en bestaat bij voorkeur uit berken incidenteel afgewisseld met grove den. De erfbeplanting is vrij besloten rondom een strak en regelmatig opgezet erf. Het voorhuis is gericht op de doorgaande weg en de opstallen staan compact en geordend op de huiskavel. De beplanting beperkt zich tot de singels langs de randen, fruit- en kleinere sierbomen. De schaal van het erf volgt de schaal van de ontginning en de directe omgeving van het erf groeit mee met het erf.

2.6 Samenvatting uitgangspunten

De in voorgaande paragrafen uitgevoerde analyse leidt tot de volgende specifieke uitgangspunten voor de projectlocatie.

Uitgangspunten landschap

- De rechthoekige ontginningsstructuren gevormd door landschappelijk raamwerk van lanen, bosstroken en waterlopen behouden en versterken;
- Ruimte voor ontwikkeling van bestaande en nieuwe erven binnen deze raamwerken mits deze bij dragen aan behoud en versterking van de

dragende lineaire structuren van lanen, bosstroken en waterlopen en ontginningslinten met erven en de kenmerkende ruimtematen.

- Boerderijen liggen haaks op de weg
- Door de schaalvergroting in de landbouw zijn percelen vergroot en veel houtwallen op kavelgrenzen verdwenen.

Uitgangspunten erfensemble

- Het erf is compact van opzet, rechtlijnig en functioneel ingedeeld;
- Erfbeplanting beperkt zich tot een minimum;
- Een bomenrij(en) of houtsingel wordt gekozen als erfbeplantingselementen;
- Het verschil tussen hoog en laag, droog en nat (op grotere schaal) wordt versterkt door het toepassen van beplanting passend bij de bodem en waterhuishouding in het projectgebied;
- Beplanting dient te bestaan uit soorten die van nature in het gebied voorkomen, de potentieel natuurlijke vegetatie;
- Behoud en versterking kenmerkende erfstructuur;
- Behouden onderscheid voor- en achtererf;
- Koppelen erf aan landschap;

Bovenstaande uitgangspunten zijn aangevuld met suggesties die naar voren zijn gekomen op de bijeenkomst met buurtbewoners. De belangrijkste aanvulling die daar naar voren is gekomen is dat het erf gesitueerd wordt aan de noordzijde van het perceel.

Legenda

- Uitloopweide
- Waterberging/rietveld
- Erf
- Twentse schaapskooi (nieuwbouw) 40 x 15 m
- Historisch schaapsschot (informatiecentrum) 13,2 x 11,2 m
- Kapschuur en materiaalopslag 10 x 25 m
- Maisplaat (klinker) 5 x 15 m
- Mestplaat 5 x 10 m
- Verharde parkeerplaatsen bezoekers en medewerkers 25 à 5 x 2,5 m
- Onverharde parkeerplaatsen bezoekers 15 à 5 x 2,5 m
- Fietsenstalling bezoekers 10 à 3 x 1 m
- Boom (nieuw)
- Boom (bestaand)
- Houtsingel (nieuw)
- Houtsingel (bestaand)
- Laanbeplanting (bestaand)
- Zandweg (bestaand)
- Weg (bestaand)
- Grens plangebied

Erfinrichtingsplan
 Schaapskooi & Informatiecentrum
 Haaksbergen

3.1 Inpassen nieuw erf

Gebouwen

Het historische schaaпsschot, met daarin een informatiecentrum, maakt deel uit van de voorzijde en vervult ruimtelijk gezien de rol van de boerderij op het voorerf. De nieuw te bouwen schaapskooi, de kapschuur en de maïs- en mestplaten liggen achter de voorgevel van het informatiecentrum en behoren tot de achterzijde van het erf.

Het historische schaaпsschot krijgt een markante plaats aan het te verhardende zandpad. Een vooruitgeschoven positie ten opzichte van de rooilijnen van de kapschuur en de nieuwe schaapskooi. Het historische gebouw springt het eerst in het oog bij de benadering van het erf, doorgaans vanuit het noorden over de huidige zandweg.

De gebouwen zijn op een afstand van minimaal vijftien meter van de as van de weg gesitueerd. Tussen het historisch schaaпsschot, de nieuwe schaapskooi en de kapschuur ontstaat een bezoekerserf, dat is vrijgehouden van parkeerplaatsen.

In de hoek van het perceel, naast de nieuwe schaapskooi komen de maïs- en mestplaat en ontstaat als het ware het bedrijfsgedeelte van het erf.

Het is wenselijk de architectuur van de nieuwe gebouwen af te stemmen op de omgeving, zodat het landelijke karakter behouden blijft. De uitwerking hiervan wordt door de architect verzorgd.

Eelerwoude

Groene en blauwe elementen

Het vierkante erf wordt omsloten met beplanting van bomen, waar tussen doorzichten van het erf naar de omgeving en omgekeerd behouden blijven.

Aan de achterzijde van het erf wordt langs de nieuwe perceelsgrens een transparante houtsingel geplant van circa 5 á 6 meter breed, om het zicht vanuit de achterliggende omgeving op het nieuwe erf te verzachten. Parallel aan de houtsingel wordt een waterberging (voor de opvang van hemelwater) met een rietveld gesitueerd. Hierdoor wordt de rechtlijnigheid van het landschap versterkt. De inheemse beplanting, afgestemd op het landschapstype, versterkt de ruimtelijke kwaliteit aanzienlijk.

De beplanting op het binnenerf bestaat uit slechts enkele solitaire bomen en sluit daarmee aan bij de kenmerkende minimale beplanting op de erven in dit gebied.

Parkeren

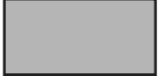

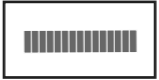

Achter de kapschuur worden parkeerstroken aangelegd met vijftientig verharde of half-verharde parkeerplaatsen voor bezoekers en medewerkers en in het verlengde daarvan vijftien groene, onverharde parkeerplaatsen voor opvang van pieken. De groene parkeerplaatsen zijn te bereiken via de (half) verharde parkeerplaatsen. In totaal is er ruimte voor maximaal veertig auto's. Voor fietsers is een stalling gesitueerd voor de kapschuur.

Toegang en ontsluiting

Voor bezoekers zijn een tweetal toegangen vanaf het te verhardende zandpad: één naar het bezoekerserf (tussen historisch schaaпsschot en kapschuur) en één naar de parkeerplaatsen (tussen kapschuur en parkeerplaatsen).

Legenda

- Uitloopweide
- Waterberging/rietveld
- Erf
- Twentse schaapskooi (nieuwbouw) 40 x 15 m
- Historisch schaapsschot (informatiecentrum) 13,2 x 11,2 m
- Kapschuur en materiaalopslag 10 x 25 m
- Maisplaat (klinker) 5 x 15 m
- Mestplaat 5 x 10 m
- Verharde parkeerplaatsen bezoekers en medewerkers 25 à 5 x 2,5 m
- Onverharde parkeerplaatsen bezoekers 15 à 5 x 2,5 m
- Fietsenstalling bezoekers 10 à 3 x 1 m
- Boom (nieuw)
- Boom (bestaand)
- Houtsingel (nieuw)
- Houtsingel (bestaand)
- Laanbeplanting (bestaand)
- Zandweg (bestaand)
- Weg (bestaand)
- Grens plangebied

Erfinrichtingsplan
 Schaapskooi & Informatiecentrum
 Haaksbergen

3.2 Beplantingsplan

De beplantingskeuze is gebaseerd op een aantal aspecten. Er wordt met name gekeken naar de potentieel natuurlijke vegetatie. Dat is de vegetatie die zich op basis van de bodem en waterhuishouding van nature zou ontwikkelen. Het verdient echter ook aanbeveling uit te gaan van inheems plantmateriaal. In onderstaand beplantingsplan is met beide rekening gehouden. Onderstaande nummers verwijzen naar de nummering op het beplantingsplan (afbeelding 25).

(1) Nieuwe bomen

Rondom het erf worden ongeveer twintig zomereiken aangeplant. Daarnaast

worden midden op het erf enkele solitaire zomereiken aangeplant. Om de beplanting midden op het erf al direct 'body' te geven is het advies om een relatief grote maat bomen aan te planten, bijvoorbeeld met diameter 16-18.

(2) Nieuwe houtsingel

De houtsingel bestaat uit inheemse boom- en struikvormers. De samenstelling is: zomereik, zachte berk, ruwe berk, eenstijlige meidoorn, Gelderse roos, grauwe wilg, hazelaar, lijsterbes en vuilboom. In totaal wordt ongeveer 450 m² aangeplant.

(3) Rietfilter

De waterberging in de zuidwesthoek van het perceel bestaat voor een groot deel uit riet. Om het rietveld wat op gang te helpen, wordt ieder compartiment voor tien procent ingeplant met riet. Het rietveld wordt, in smallere vorm, doorgetrokken achter de schaapskooi.

Afbeelding 25. Referentiebeeld zomereiken

Afbeelding 26. Referentiebeeld houtsingel

Afbeelding 27. Referentiebeeld rietzone

Colofon

Erfinrichtingsplan Schaapskooi en informatiecentrum Haakbergen is een uitgave van Eelerwoude.

Projectgegevens:

Project:	5275
Redactie:	Eelerwoude
Vormgeving	Eelerwoude
Drukwerk:	Eelerwoude, Goor

Projectteam Eelerwoude:

Projectleider:	Inge Rensink
Landschapsontwerper:	Marjolein Prins

Eelerwoude heeft vestigingen in Goor, Diever en Culemborg.

© Eelerwoude 2012, niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd of openbaar gemaakt worden zonder schriftelijke toestemming van Eelerwoude, Mossendamsdwarsweg 3, 7470 AB Goor.

www.eelerwoude.nl